

Ελληνικό Εμπόριο Μία Χώρα, Δύο Διαφορετικές Ταχύτητες

Ομάδα: **STATCHIOS**

Περιεχόμενα - Στόχοι

Έρευνα για την περιφερειακή κατανομή των επιχειρήσεων του Τομέα Z (2021-2023)

Υπολογισμός του ποσοστού συμμετοχής κάθε Περιφέρειας στον συνολικό αριθμό επιχειρήσεων και διαχρονική σύγκριση των αποτελεσμάτων. Εστίαση στις πέντε μεγαλύτερες Περιφέρειες του 2023 και απεικόνιση της εξέλιξής τους στην τριετία. (σελ. 4)

🎯 Στόχος 1

Έρευνα για την προστιθέμενη αξία και την απασχόληση στον Τομέα Z (2023)

Συγκριτική μελέτη των ποσοστών συμμετοχής των Περιφερειών στην Προστιθέμενη Αξία και στο σύνολο των απασχολουμένων. Αξιολόγηση των δεδομένων για τη διατύπωση πρότασης κατανομής κονδυλίων ύψους 100 εκ. € με βάση οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια. (σελ. 6-7)

🎯 Στόχος 3

Έρευνα για τον κύκλο εργασιών των επιχειρήσεων του Τομέα Z (2021-2023)

Διαγραμματική αποτύπωση της πορείας του συνολικού Καθαρού Κύκλου Εργασιών και υπολογισμός της συμβολής κάθε Περιφέρειας για το 2023. Εντοπισμός και ανάλυση των τριών Περιφερειών με τη μεγαλύτερη οικονομική δραστηριότητα. (σελ. 5)

🎯 Στόχος 2

Βασικός στόχος είναι η ανάλυση της οργάνωσης και των μεταβολών του Τομέα Z (Εμπόριο και Επισκευή Οχημάτων), βάσει των επίσημων στατιστικών προτύπων ταξινόμησης.

Μεθοδολογία

Αναλύσαμε τις απαιτήσεις του διαγωνισμού και **κατανοήσαμε** πλήρως τα δεδομένα και τους στόχους που έθετε κάθε ερώτημα.

Συγκεντρώσαμε τα απαραίτητα στοιχεία από τις βάσεις δεδομένων της ΕΛΣΤΑΤ και **υπολογίσαμε** όλα τα ζητούμενα μεγέθη για τον Τομέα Z.

Μελετήσαμε τα ευρήματα, **εξαγάγαμε** γενικά και ειδικά συμπεράσματα και **προχωρήσαμε** στον τελικό επανέλεγχο και την αξιολόγηση της παρουσίασης.

Εργαλεία

- Microsoft Excel
- Microsoft PowerPoint
- Adobe Illustrator
- Slidesgo
- Freepik
- Storyset

Δημιουργήσαμε κατάλληλους συγκεντρωτικούς πίνακες και **σχεδιάσαμε** γραφήματα για την αποτελεσματική οπτικοποίηση των αποτελεσμάτων.

Δεδομένα

Στατιστικές Διάρθρωσης Επιχειρήσεων της ΕΛΣΤΑΤ (2021-2023)

Αριθμός επιχειρήσεων: το πλήθος των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον Τομέα.

Καθαρός κύκλος εργασιών: το σύνολο των ποσών που τιμολογήθηκαν από την επιχείρηση κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς και αντιστοιχούν σε πωλήσεις αγαθών ή υπηρεσιών προς τρίτους.

Αξία παραγωγής: η αξία του συνόλου των προϊόντων και των υπηρεσιών που παρήγαγε η επιχείρηση μέσα στο έτος, όπως προκύπτει από τις πωλήσεις, συν τις μεταβολές στα αποθέματα και τις μεταπωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών.

Αριθμός μισθωτών: ο αριθμός των ατόμων που εργάζονται για έναν εργοδότη με σύμβαση απασχόλησης και λαμβάνουν αμοιβή με μορφή ημερομισθίων, μισθών, επιδομάτων, δωρεάν παροχών, πληρωμής με το κομμάτι ή αμοιβής σε είδος.

Αριθμός μισθωτών και αυτοαπασχολουμένων: ο συνολικός αριθμός των ατόμων που εργάζονται στην επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων των εργαζόμενων ιδιοκτητών, των συνεταίρων και των μελών της οικογένειας που εργάζονται αμισθί, καθώς και των ατόμων που εργάζονται εκτός της επιχείρησης, αλλά ανήκουν σε αυτήν και αμείβονται από αυτήν.

Προστιθέμενη αξία: εκφράζει την οικονομική αξία που «προσθέτει» η επιχείρηση στα αγαθά και τις υπηρεσίες που χρησιμοποιεί για την παραγωγή της. Με απλά λόγια, δείχνει πόσο συμβάλλει η επιχείρηση (ή ένας κλάδος) στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ). Υπολογίζεται αφαιρώντας από την αξία της παραγωγής την αξία των αγαθών και των υπηρεσιών που αγοράστηκαν από άλλες επιχειρήσεις (τις λεγόμενες ενδιάμεσες εισροές). Όσο υψηλότερη είναι η προστιθέμενη αξία, τόσο μεγαλύτερη είναι η συμβολή της επιχείρησης ή του τομέα στην οικονομία, καθώς αντανακλά την παραγωγή νέου πλούτου και όχι απλώς τη μεταπώληση προϊόντων.

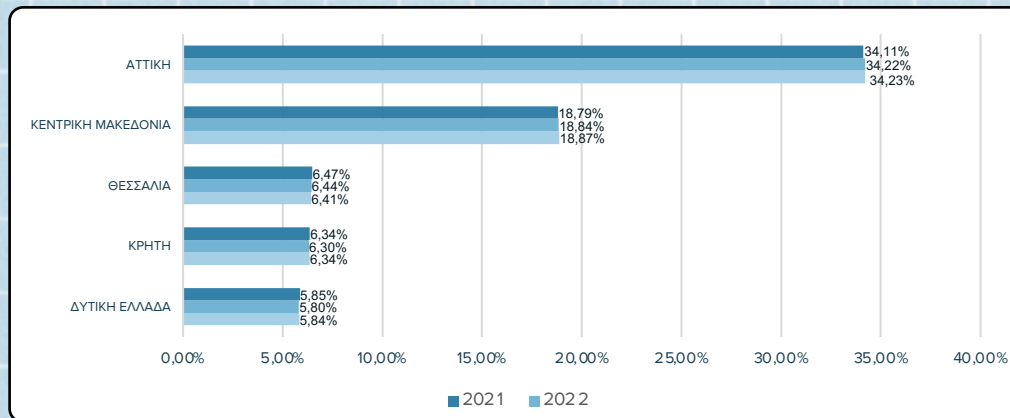

Έρευνα του αριθμού επιχειρήσεων του Τομέα Ζ ανά περιφέρεια για τα έτη 2021-2023

Διαχρονική Σύγκριση Ποσοστών Συμμετοχής των Περιφερειών στον Συνολικό Αριθμό Επιχειρήσεων του Τομέα Ζ ανά Έτος

	2021	2022	2023
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	5.00%	4.98%	4.97%
Κεντρική Μακεδονία	18.79%	18.84%	18.87%
Δυτική Μακεδονία	2.27%	2.25%	2.23%
Ήπειρος	2.69%	2.67%	2.65%
Θεσσαλία	6.47%	6.44%	6.41%
Στερεά Ελλάδα	4.60%	4.58%	4.58%
Ιόνια Νησιά	2.53%	2.53%	2.52%
Δυτική Ελλάδα	5.85%	5.80%	5.84%
Πελοπόννησος	5.17%	5.19%	5.18%
Αττική	34.11%	34.22%	34.23%
Βόρειο Αιγαίο	1.91%	1.88%	1.86%
Νότιο Αιγαίο	4.28%	4.32%	4.33%
Κρήτη	6.34%	6.30%	6.34%

Διαχρονική Σύγκριση Ποσοστών Συμμετοχής των 5 Περιφερειών με το Μεγαλύτερο Ποσοστό Επιχειρήσεων του Τομέα Ζ ανά Έτος

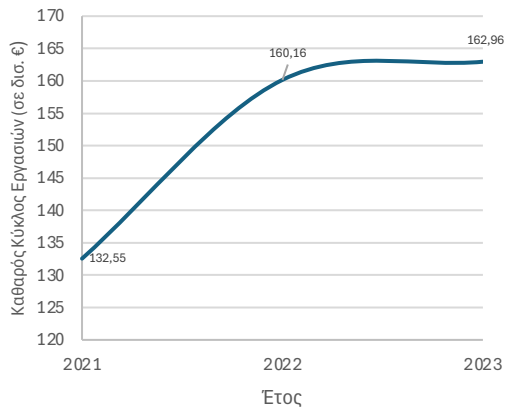
Ο πίνακας δείχνει ξεκάθαρα πόσο **άνισα κατανομημένο** είναι το εμπόριο και η επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών στην Ελλάδα. Η Αττική μαζί με την Κεντρική Μακεδονία συγκεντρώνουν πάνω από το 53% των επιχειρήσεων. Αυτό αποδεικνύει ότι τα δύο μεγάλα αστικά κέντρα (Αθήνα και Θεσσαλονίκη) τραβούν τον κύριο όγκο της αγοράς. Από την άλλη, περιφέρειες όπως το Βόρειο Αιγαίο και η Δυτική Μακεδονία έχουν ποσοστά κάτω του 2,5%, κυρίως λόγω της γεωγραφικής τους απομόνωσης ή των αλλαγών στην τοπική οικονομία (π.χ. το κλείσιμο εργοστασίων και ορυχείων).

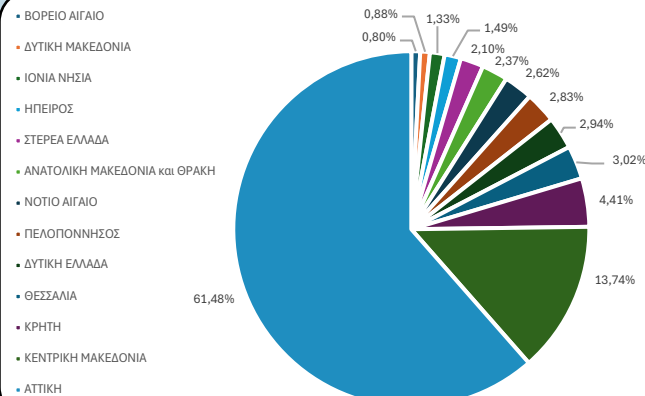
Η Αττική και η Κεντρική Μακεδονία όχι μόνο κρατούν την πρωτιά τους, αλλά αυξάνουν και ελαφρώς το μερίδιό τους. Η τάση συγκέντρωσης του εμπορίου γύρω από την πρωτεύουσα και τη συμπρωτεύουσα παραμένει ισχυρή. Η Κρήτη δείχνει αξιοσημείωτη αντοχή, παρά τις μικρές αυξομειώσεις, το οποίο πιθανότατα να οφείλεται στον ισχυρό τουρισμό της που στηρίζει άμεσα τα τοπικά καταστήματα και γενικότερα το εμπόριο του νησιού. Στην υπόλοιπη επαρχία παρουσιάζεται μικρή κάμψη. Η Θεσσαλία και η Δυτική Ελλάδα δείχνουν μια σταθερή πτώση (παρότι είναι σχετικά μικρή). Φαίνεται ότι δυσκολεύονται να αναπτυχθούν εμπορικά με τους ίδιους γρήγορους ρυθμούς που έχουν τα μεγάλα αστικά κέντρα.

Έρευνα του καθαρού κύκλου εργασιών του Τομέα Ζ ανά περιφέρεια για τα έτη 2021-2023

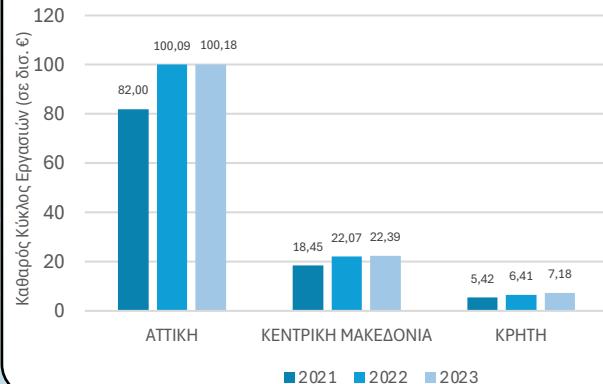
Εξέλιξη Συνολικού Καθαρού Κύκλου Εργασιών - Τομέας Ζ (2021 - 2023)

Συμβολή κάθε Περιφέρειας στον Συνολικό Καθαρό Κύκλο Εργασιών - Τομέας Ζ (Έτος 2023)

Διαχρονική Εξέλιξη Καθαρού Κύκλου Εργασιών του Τομέα Ζ για τις 3 Περιφέρειες με τη Μεγαλύτερη Συμβολή (2021 - 2023)

Ο κλάδος του εμπορίου κατέγραψε μια εξαιρετικά **θετική δυναμική** την εξεταζόμενη τριετία:

- Το 2021, ο Καθαρός Κύκλος Εργασιών διαμορφώθηκε στα 132,55 δισ. ευρώ.
- Το 2022, κατέγραψε μια εντυπωσιακή άνοδο φτάνοντας τα 160,16 δισ. ευρώ.
- Το 2023, η ανοδική πορεία συνεχίστηκε, έστω και με ηπιότερο ρυθμό (πιθανότητα λόγω σταθεροποίησης μετά τη μεγάλη αύξηση της προηγούμενης χρονιάς), αγγίζοντας τα 162,96 δισ. ευρώ.

Είναι εντυπωσιακή η **ανισοκατανομή** της οικονομικής δραστηριότητας, καθώς η συντριπτική πλειονότητα του εμπορικού τζίρου συγκεντρώνεται στο κέντρο. Πιο συγκεκριμένα, η **Αττική** παράγει σχεδόν τα **2/3** του **συνολικού Καθαρού Κύκλου Εργασιών** (61,48%), ακολουθούμενη από την Κεντρική Μακεδονία (13,74%) και την Κρήτη (4,41%). Οι υπόλοιπες περιφέρειες κυμαίνονται με ποσοστά από περίπου 3% και κάτω.

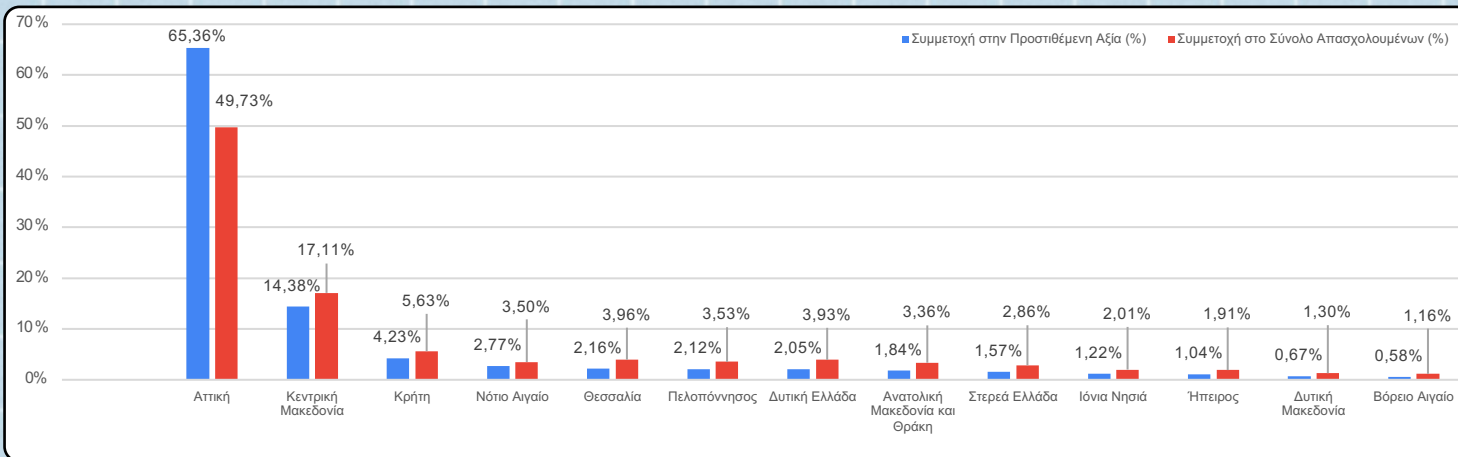
- Η Αττική παρουσίασε άλμα από τα 82,0 δισ. ευρώ (2021) στα 100,18 δισ. ευρώ (2023).
- Η Κεντρική Μακεδονία σημείωσε αξιόλογη αύξηση από τα 18,45 δισ. σε 22,39 δισ. ευρώ.
- Η Κρήτη κινήθηκε επίσης σταθερά ανοδικά, ανεβαίνοντας από τα 5,42 δισ. στα 7,18 δισ. ευρώ.
- Και στις τρεις περιπτώσεις, η μεγαλύτερη αύξηση καταγράφηκε μεταξύ των ετών 2021-2022, ενώ το διάστημα 2022-2023 χαρακτηρίζεται από μεγαλύτερη σταθερότητα στα κέρδη τους.

Έρευνα για την προστιθέμενη αξία και απασχόληση στον Τομέα Z ανά περιφέρεια για το έτος 2023

Ποσοστό (%) συμμετοχής κάθε περιφέρειας (2023)

Περιφέρεια	Προστιθέμενη Αξία (%)	Σύνολο Απασχολουμένων (%)
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ και ΘΡΑΚΗ	1.84%	3.36%
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	14.38%	17.11%
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	0.67%	1.30%
ΗΠΕΙΡΟΣ	1.04%	1.91%
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	2.16%	3.96%
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	1.57%	2.86%
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	1.22%	2.01%
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	2.05%	3.93%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	2.12%	3.53%
ΑΤΤΙΚΗ	65.36%	49.73%
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	0.58%	1.16%
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	2.77%	3.50%
ΚΡΗΤΗ	4.23%	5.63%

Ποσοστό Συμμετοχής Περιφερειών στον Τομέα Z (2023)

Από τα παραπάνω πίνακα και διάγραμμα διακρίνουμε ότι:

- **Η Αττική είναι ο βασικός οικονομικό πόλος**, καθώς παράγει το 65,36% της Προστιθέμενης Αξίας και συγκεντρώνει το 49,73% των εργαζομένων. Το γεγονός ότι το ποσοστό της στην οικονομική αξία είναι πολύ μεγαλύτερο από το ποσοστό στην απασχόληση δείχνει ότι οι επιχειρήσεις εκεί είναι πιο παραγωγικές και μεγάλες.
- **Στα μεγάλα αστικά κέντρα συγκεντρώνονται οι πόροι.** Η Αττική μαζί με την Κεντρική Μακεδονία (που έχει 14,38% στην Προστιθέμενη Αξία και 17,11% στην απασχόληση) αποτελούν τα οικονομικά θεμέλια της χώρας. Τα στοιχεία αυτά επιβεβαιώνουν τον καθοριστικό ρόλο που διαδραματίζουν οι δύο περιφέρειες στη διαμόρφωση του συνολικού οικονομικού αποτελέσματος και στην απορρόφηση του μεγαλύτερου μέρους του εργατικού δυναμικού της χώρας.
- **Η κοινωνική προσφορά της ελληνικής περιφέρειας:** Η εικόνα στην υπόλοιπη Ελλάδα είναι αντιστρόφως ανάλογη, όπου το μερίδιο στην απασχόληση ξεπερνά το αντίστοιχο μερίδιο στην παραγόμενη αξία. Για παράδειγμα, στη Δυτική Ελλάδα η απασχόληση είναι στο 3,93% ενώ η παραγόμενη αξία μόλις στο 2,05%. Αυτό σημαίνει ότι εκεί το εμπόριο στηρίζεται σε πολλές μικρές επιχειρήσεις που προσφέρουν θέσεις εργασίας, αλλά έχουν μικρότερα κέρδη.

Σενάριο πολιτικής – κατανομής κονδυλίων ύψους 100 εκ. € για την ενίσχυση του εμπορίου

- Το κράτος εξετάζει πώς να κατανείμει ορθολογικά 100 εκατ. ευρώ για την υποστήριξη του Τομέα Ζ (Εμπόριο) σε όλες τις ελληνικές Περιφέρειες.
- Αναλύονται **τέσσερα σενάρια κατανομής**:
 Σενάριο 1: 100% Προστιθέμενη Αξία
 Σενάριο 2: 100% Απασχόληση
 Σενάριο 3: 50% Προστιθέμενη Αξία – 50% Απασχόληση
 Σενάριο 4: 30% Προστιθέμενη Αξία – 70% Απασχόληση
- Παρουσιάζεται αναλυτικός πίνακας με τα ποσά (σε εκατ. ευρώ) που θα λάμβανε κάθε Περιφέρεια βάσει των διαφορετικών σταθμίσεων.

Περιφέρεια	Σενάριο 1	Σενάριο 2	Σενάριο 3	Σενάριο 4
	(100% Π.Α. / 0% Απασχ.)	(0% Π.Α. / 100% Απασχ.)	(50% Π.Α. / 50% Απασχ.)	(30% Π.Α. / 70% Απασχ.)
Αττική	65.36	49.73	57.55	54.42
Κεντρική Μακεδονία	14.38	17.11	15.75	16.29
Κρήτη	4.23	5.63	4.93	5.21
Νότιο Αιγαίο	2.77	3.50	3.14	3.28
Θεσσαλία	2.16	3.96	3.06	3.42
Πελοπόννησος	2.12	3.53	2.83	3.11
Δυτική Ελλάδα	2.05	3.93	2.99	3.36
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	1.84	3.36	2.60	2.91
Στερεά Ελλάδα	1.57	2.86	2.21	2.47
Ιόνια Νησιά	1.22	2.01	1.61	1.77
Ήπειρος	1.04	1.91	1.48	1.65
Δυτική Μακεδονία	0.67	1.30	0.99	1.11
Βόρειο Αιγαίο	0.58	1.16	0.87	0.99

Κύρια ευρήματα από τη σύγκριση των σεναρίων:

- Το Σενάριο 1 ευνοεί υπερβολικά τις μεγάλες περιφέρειες (Αττική & Κεντρική Μακεδονία), οδηγώντας σε υποχρηματοδότηση την υπόλοιπη Ελλάδα.
- Το Σενάριο 2, αν και κοινωνικά ευαίσθητο, παραβλέπει την παραγωγική δυναμική των ισχυρών οικονομικών κέντρων, κινδυνεύοντας να δημιουργήσει στρεβλώσεις.
- Τα ενδιάμεσα σενάρια προσπαθούν να ισορροπήσουν αποδοτικότητα και κοινωνική στόχευση.

Η **τελική πρόταση** είναι η υιοθέτηση του **Σεναρίου 4 (30% Π.Α. – 70% Απασχόληση)**.

Λόγοι επιλογής Σεναρίου 4

- Τόνωση της περιφέρειας:** Με τη στάθμιση 30-70, ένα καθαρό ποσό σχεδόν 11 εκατομμυρίων ευρώ μετατοπίζεται από την Αττική (σε σχέση με το Σενάριο 1) και διοχετεύεται σε ευάλωτες περιφέρειες. Ας δούμε την Ήπειρο ή τη Δυτική Ελλάδα: στο Σενάριο 4 αντλούν κεφάλαια αισθητά αυξημένα, ικανά να συντηρήσουν μικρομεσαίες εμπορικές επιχειρήσεις που δυσκολεύονται να ανταγωνιστούν τα μεγάλα αστικά κέντρα.

- Διατήρηση των θέσεων εργασίας:** Το εμπόριο στην ελληνική επαρχία βασίζεται σε επιχειρήσεις έντασης εργασίας, συχνά οικογενειακού χαρακτήρα, οι οποίες όμως υπολείπονται σε παραγωγικότητα σε σχέση με τις αντίστοιχες πολυεθνικές ή αλυσίδες της πρωτεύουσας. Πριμοδοτώντας την απασχόληση σε ποσοστό 70%, στέλνουμε το μήνυμα ότι η πολιτεία επενδύει στην καταπολέμηση της ανεργίας και τη διατήρηση του κοινωνικού ιστού.

- Σεβασμός στον πραγματικό οικονομικό κύκλο:** Διατηρώντας το 30% της κατανομής συνδεδεμένο με την Προστιθέμενη Αξία, αποφεύγουμε τον πειρασμό του «λαϊκισμού». Αναγνωρίζουμε τον κρίσιμο ρόλο των μεγάλων επιχειρηματικών κέντρων (Αττική, Θεσσαλονίκη) τα οποία σηκώνουν το βάρος των εσόδων και των εξαγωγών του κράτους, και τα επιβραβεύουμε αξιοκρατικά.

Συμπεράσματα - Κύρια Πορίσματα Ανάλυσης

Στόχος 1

- ο Τομέας Ζ παραμένει έντονα συγκεντρωμένος στις μεγάλες αστικές περιοχές, με την Αττική και την Κεντρική Μακεδονία να διατηρούν την κυριαρχία τους την περίοδο 2021–2023. Οι περισσότερες περιφέρειες παρουσιάζουν μικρές και σταθερές μεταβολές, χωρίς ουσιαστικές αλλαγές στη συνολική εικόνα. Γενικά, η ανάπτυξη του τομέα ακολουθεί τα υπάρχοντα πρότυπα οικονομικής συγκέντρωσης, με περιορισμένη σύγκλιση μεταξύ κέντρου και περιφέρειας.

Στόχος 2

- Είναι ξεκάθαρο ότι ο κλάδος του εμπορίου χαρακτηρίζεται από **Συνεχή Ανάπτυξη**, αλλά και από **Έντονη Ανισότητα**. Παρόλο που κατέγραψε σημαντική άνοδο τα έτη 2021-2023 (φτάνοντας τα 162,96 δισ. ευρώ), η κατανομή εξακολουθεί να είναι εξαιρετικά άνιση. Η Αττική και η Κεντρική Μακεδονία συγκεντρώνουν πάνω από το 53% των επιχειρήσεων και παράγουν τον κύριο όγκο του εμπορικού τζίρου.

Στόχος 3

- Η Αττική κυριαρχεί με τεράστια παραγωγικότητα, παράγοντας το 65,36% της Προστιθέμενης Αξίας. Αντίθετα, το εμπόριο στην υπόλοιπη επαρχία βασίζεται κυρίως σε μικρότερες, οικογενειακές επιχειρήσεις που αν και έχουν μικρότερα κέρδη, είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση των τοπικών θέσεων εργασίας.
- Παρά την τάση συγκέντρωσης του εμπορίου στο κέντρο, η Κρήτη δείχνει αντοχή και σταθερά ανοδική πορεία στα κέρδη της, η οποία πιθανότατα τροφοδοτείται άμεσα από τον τουρισμό.

Σενάριο Πολιτικής

- Η ενίσχυση του κλάδου δεν πρέπει να ευνοεί μόνο τους ισχυρούς. Το ιδανικό σενάριο πολιτικής κατά τη γνώμη μας είναι να δοθεί 70% βάρος στην Απασχόληση και 30% στην Προστιθέμενη Αξία. Με αυτόν τον τρόπο επιβραβεύεται η αποδοτικότητα, αλλά ταυτόχρονα προστατεύονται οι θέσεις εργασίας και αποτρέπεται η ερήμωση της περιφέρειας

Γενικό Συμπέρασμα: Ο Τομέας Ζ και ο κλάδος του εμπορίου στην Ελλάδα χαρακτηρίζονται από συνεχή ανάπτυξη, αλλά και έντονη γεωγραφική και οικονομική ανισότητα, με την Αττική και την Κεντρική Μακεδονία να κυριαρχούν σε αριθμό επιχειρήσεων, τζίρο και προστιθέμενη αξία. Παρά τη δυναμική των μεγάλων αστικών κέντρων, η περιφέρεια παραμένει σημαντική για τη διατήρηση της απασχόλησης και της τοπικής οικονομίας, με περιοχές όπως η Κρήτη να δείχνουν αξιοσημείωτη αντοχή. Επομένως, η αναπτυξιακή πολιτική οφείλει να επιδιώκει ισορροπία μεταξύ αποδοτικότητας και κοινωνικής συνοχής, ενισχύοντας τόσο την παραγωγικότητα όσο και τη βιωσιμότητα της περιφερειακής απασχόλησης.